

Årsredovisning 2019

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Viktiga händelser under året	3
3 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag	4
3.1 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga.....	4
3.2 Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande	14
3.3 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt.....	15
3.4 Ekonomi och egen organisation	15
4 Nämndens verksamhet 1	16
4.1 Resultat	16
4.2 Budgetavvikelse	19
4.3 Verksamhetsanalys	21
4.4 Verksamheten 2019	26
4.5 Jämställdhetsperspektivet	30
5 Verksamhetsmått	30
5.1 Skola	30
6 Investeringar	33
6.1 Investeringar, årliga anslag	33
6.2 Investeringar som löper över flera år.....	33

1 Inledning

2019 är det tredje året som facknämnd för grundskoleverksamheten i Borås Stad. 2019 har i flera avseenden varit ett bra år för nämndens verksamheter. Betygsutvecklingen har stabiliserats. Ett fortsatt arbete med att förbättra resultaten och därigenom öka andelen elever med behörighet har prioriterats.

Ekonomin är i balans som ett resultat av god budgetdisciplin, men den kraftiga elevutvecklingen är en utmaning både verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Här avses bl a rekrytering i verksamheten men främst en omfattande om- och tillbyggnad av skolor med kraftiga hyresökningar både för bevarande av den nuvarande, och den efterfrågade utökade kapaciteten.

Det ekonomiska utfallet är ett överskott om 8 mkr.

Det positiva ekonomiska utfallet för 2019 är till stor del en effekt av vakanser, inom framför allt elevhälsan men även av en ökad andel vikarier inom det pedagogiska området. Vidare finns kommunala övergripande, ambitionshöjande kostnader som överstiger den planerade uppräknings för tidigare verksamhetskostnader. Det innebär att budgetutfallet inte kan betraktas som att väsentliga medel finns tillgängliga för kostnadsdrivande satsningar utan som är disponerade för den befintliga verksamheten vid en förväntad förbättring av vakansläget.

Arbetet med nämndens övergripande fokusområden, nämndens beslutade utvecklingsområden samt enheternas verksamhetsplaner, har skapat såväl färdriktning och stabilitet, som strategiska förbättringar. Bedömningen är att förvaltningen under 2019 har etablerat och konsoliderat en organisatorisk plattform för förbättrade resultat under de kommande åren.

2 Viktiga händelser under året

Viktiga händelser under året

Utöver tre övergripande och långsiktiga fokusområden beslutade nämnden om en utvecklingsplan som varit vägledande för nämndens och förvaltningens arbete under 2019.

Efter Skolinspektionens tillsyn 2016-2019, som resulterade i ett stort antal förelägganden med hot om viten för flera av stadens skolor, har förändringar gjorts som inneburit att samtliga förelägganden och kvarstående viten åtgärdats. Bedömningen är nu att förmågan att bygga upp och konsolidera en kvalitativ verksamhet har stärkts väsentligt. Nämnden har under våren 2019 löpande följt hur arbetet med dessa frågor utvecklas för enskilda skolor.

Särskilda rekryteringsinsatser har genomförts. Arbetet med att introducera gymnasiestudenter till läraryrket har genomförts på ett återigen framgångsrikt sätt, samt ett hittills lyckat rekryteringsprojekt med lärare från Spanien.

För elevhälsan har implementering av ett nytt kvalitets- och ledningssystem samt en ny organisation, under 2019 kraftigt reducerat vakanserna inom även de mest svårrekryterade yrkesgrupperna.

Skolvalet har genomförts på ett professionellt och genomarbetat sätt, där syskonförtur för första gången tillämpats.

En utökning av riktade statsbidrag har beslutats av staten med det s.k. "Likvärdighetsbidraget" vars nivå 2020 kommer öka enligt tidigare regeringsbeslut. Den fortsatta nivåutvecklingen 2020 och framåt är osäker och finns ej med i den budget riksdagen tagit för 2020.

Det inre arbetet med en övergripande verksamhetsplan, arbete med lokala verksamhetsplaner, ledarskapsfrågor, etc. förstärker förvaltningens förmåga att genomföra sitt uppdrag.

Nedanstående ombyggnadsprojekt har startat:

- Byttorpskolans om- och tillbyggnad har startat under slutet av 2019. Planerat är att skolan skall vara klar inför Høstterminen 2022.
- Sjømarkens om- och tillbyggnad är avslutad och inflyttning i nya lokaler sker i Januari 2020.
- Daltorpskolan F-6 har flyttat in i Modulskola på Gæsslōsa i avvaktan pā att ny skola byggs pā Gæsslōsa 2024.
- Fortsatt utveckling har skett av lokalerna pā samariten f.d. Bjørkhøjdsgymnasiet. Bjørkhøjdskolan kommer under lāsåret HT-19 / VT-20 vara en F-1 skola fōr att sedan fortsätta vāxa med en årskull per år.
- Det är fortsatt brist pā lokaler i vilket även resulterat i ett antal uppstāllda moduler te x pā Sārllaskolan och Gula skolan

3 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag

3.1 Vi tar gemensamt ansvar fōr barn och unga

Kommunfullmāktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
◆ Andel elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, %.	79	80	90	80
◆ Genomsnittligt meritvärde i åk 9.	213	222	222	220
◆ Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9, %.	91,8	87,3	100	87,2

Andel elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, %.

Målvärdet fōr gymnasiebehørighet är inte oppnātt. 80 % av eleverna i årskurs 9 nådde gymnasiebehørighet, vilket ligger pā samma nivå som 2018. Måluppfyllelsen är 88,89 %. Det finns flera orsaker till brister i måluppfyllelsen. En fōrklaring är segregationen vilken leder till stora variationer i resultaten mellan olika skolor, där bland annat elevernas språkliga utveckling skulle ha bāttre fōrutsättningar om de olika elevgrupperna vore mer integrerade. En annan orsak är att skolan inte lyckas tillrēckligt bra med pojkars resultat, där sjālvdisciplin, ansvarstagande och språklig fōrmåga är faktorer som flickor har i hōgre grad. Elevers frånvaro är ytterligare en faktor som har stor betydelse fōr bristande måluppfyllelse. Inom ram fōr arbetet med Kvalitetsrapport Undervisning och resultat, som är ett ärende i Grundskolenāmnens mōte i oktober, övervāgs åtgärder inom områdena elevers frånvaro, elevers språkutveckling samt pojkars måluppfyllelse.

Genomsnittligt meritvärde i åk 9.

Målvärdet fōr elevernas meritvärde har inte oppnāts. Utfallet är 220 i jämfōrelse med målvärdet 222. Måluppfyllelsen är 99,17 %. Utfallet är 2 poāng lāgre jämfōrt med 2018. Analys av orsaker och åtgärder som övervāgs enligt kommentarerna fōr gymnasiebehørighet ovan.

Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9, %.

Målvärdet är inte oppnātt. Resultat fōr trygghet ligger pā samma nivå som 2018 och måluppfyllelsen är 87,17 %. Orsaker till låg måluppfyllelse är brister i det hālsfōrjājande och fōrebyggande arbetet, samt i det åtgärdande arbetet mot krānkningar, konflikter och mobbning. Exempel pā otrygga platser kan vara

omklädningsrum och vid toaletter. Elevers språkbruk upplevs av personal i skolorna ha försämrats, vilket kan leda till upplevelser av utsatthet och kränkningar. Kontinuitet i ledning och personalgrupper har betydelse. Genom den finns förutsättningar för stabilitet i bemötande, goda relationer, rutiner, regler, organisering och normer. Åtgärder för förbättrat förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete genomförs. Ytterligare insatser för att förbättra arbetet kring kränkande behandling planeras, liksom utbildning av pedagoger i normkritik och förebyggande av extremism.

3.1.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Fritidshem/öppen förskola i samma lokaler som Kulturskolan Simonsland ska utredas av Grundskolenämnden i samverkan med övriga berörda nämnden.	● Genomfört	En arbetsgrupp, förskola och skola har utrett frågan. Utredningen visar att behovet av Fritidshem och förskola i samma lokaler, ur ett nyttjande- och verksamhetsperspektiv inte ger önskvärda effekter. Det utredningen ser är att målgruppen 7-10 år är i behov av fritidsliknande aktiviteter i den miljö man normalt befinner sig, alltså i sitt skolområde. Åldrarna 10-18 har möjlighet till fritidsgård. Målgruppen 7-10 har ingen egentligt motsvarighet till fritidsaktiviteter om man inte är inskriven på fritidshem. Behovet är störst i våra socioekonomiskt mer utsatta områden.
Det aktiva skolvalet ska följas upp och utvecklas under 2019.	● Genomfört	Skolvalet inför läsåret 2019/2020 har utvärderats. Utredning med resultat, analys och förslag till förändringar var ett ärende i Grundskolenämndens sammanträde i augusti.
Ordningsregler, där frågan om mobiltelefoner hanteras, ska finnas på varje skola.	● Genomfört	Uppdraget är genomfört. Samtliga grundskolor har ordningsregler som hanterar frågan om mobiltelefoner.
Förskoleklass ska erbjuda utökat språkstöd i svenska.	● Genomfört	Drygt 70 elever får utökat stöd. Det är en höjning med ca 40% mot tidigare. Eleverna får anpassat stöd utifrån individuella behov som klassläraren har identifierat. Klasslärare och studiehandledare planerar och genomför insatserna/ undervisningen, samt utvärderar insatserna fyra gånger under läsåret. Exempel på stöd kan vara att utveckla elevers förståelse och kunskaper kring svenska begrepp och ord, så att eleverna bättre kan tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen i klassrummet. Effekterna av insatser i de tidigare skolåren lyfts som en framgångsfaktor av aktuell forskning.

3.1.2 Nämnd

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Uppdrag till förvaltningschefen efter skolinspektionens föreläggande om vite.	● Genomfört	Rapport presenterad för Grundskolenämnden.
Förvaltningschefen får i uppdrag att ta fram gemensamma riktlinjer för hur man hanterar källsortering och avfallshantering på grundskolor i Borås Stad.	◆ Delvis genomfört	Implementering av riktlinjer och arbetssätt har påbörjats under 2019 och fortsätter under 2020
Lärarna skall fortbildas och få ökade kunskaper i normkritik och i att kunna bemöta extremism som ett led i att stärka värdegrundsarbetet.	● Genomfört	Utbildning om våldsbejakande extremism genomförs av CKS med samtliga skolenheter, som inte genomfört utbildningen tidigare, under läsåret 2019/2020. Utbildning och information om normkritik genomförs årligen på alla arbetsplatser inom ram för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det handlar om kränkande särbehandling, lika rättigheter och möjligheter samt arbetet med risk- och friskfaktorer.
Att åstadkomma en lugn och trygg tillvaro i skolan och god klassrumsmiljön skall vara en fortsatt mycket prioriterad fråga på alla skolor i staden.	● Genomfört	Grundskoleförvaltningen har under läsåret 2018-2019 kartlagt hur varje skola arbetar med hela lärmiljön. Detta har gjorts i skolornas verksamhetsplaner. Förvaltningen har genomfört kompetensutvecklingsinsatser för vissa skolor med syfte att öka kunskapen om hur man anpassar undervisningen för elever med olika funktionsvariationer. Rektorer och enhetscheferna i Elevhälsan, en ledarskapsutbildning som ska stärka deras förmåga att leda skolans trygghetsskapande och elevhälsofrämjande arbete, på individ-, process- och strukturnivå. Skolor som visar på en hög andel kränkingsärenden samt låga siffror i upplevd trygghet och studiero bland eleverna deltar även i Skolverkets satsning Samverkan för bästa skola. Två viktiga insatser inom detta projekt är utveckling av ledarskapet i klassrummet samt skapande av samsyn i kollegiet kring kunskapssyn, arbetssätt, bedömning och ordningsregler.
Förvaltningen får i uppdrag att under året ta fram förslag på hur läxhjälpsverksamheten kan utvecklas.	● Genomfört	Utredare har kontaktat samtliga skolenheter för att kartlägga hur läxhjälp för elever genomförs. I samband med kartläggningen har dialog förts om olika sätt att organisera och genomföra läxhjälp. Resultatet av kartläggningen är att samtliga skolenheter organiserar läxhjälp och att det finns många olika sätt att genomföra den. Lärande exempel har diskuterats inom organisationen. Grundskoleförvaltningen har ett samarbete med Fritids- och folkhälsoförvaltningen om stöd till föreningar för att söka statsbidrag för att bedriva läxhjälp. Utredare med god erfarenhet av processerna kring statsbidrag har varit med och träffat representanter för föreningar för att ge stöd om ansökning om statsbidrag för läxhjälp.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Särskolan skall även fortsättningsvis vara integrerad i verksamheten.	● Genomfört	Målgruppen för grundsärskolan är barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en intellektuell funktionsnedsättning. Med ökat antal elever i Borås grundskola är prognosen att även elever i grundsärskolan ökar. Grundskoleförvaltningen har under 2019 utrett om det finns behov att utöka antalet särskoleenheter i staden. Den arbetsgrupp som arbetat med frågan har kommit fram till följande slutsatser: Den prognostiserade ökning av antalet elever som skrivs in inom grundsärskolan kommer de tre närmaste åren att kunna omhändertas av våra två nuvarande särskoleenheter (Erikslund och Fjärding/Boda). Vi ser det som en ökande trend att elever som idag skrivs in i särskolan stannar kvar på sina hemsolor som individintegrerade under låg- och mellanstadiet. För närvarande har vi 14 individintegrerade elever på våra grundskolor. Fram till drygt ett år sedan låg denna siffra på 6-8 elever. Den planerade F-9 skola som kommer att finnas nybyggd på Gässlösa 2024 kommer att inrymma en särskoleenhet, liksom för den nya Erikslundskolan.
Alla skolor i staden skall finna sätt att stimulera rörelse i skolan under skoldagen.	● Genomfört	I rapporten "Mer rörelse i skolan" finns en handlingsplan med syfte att främja och öka fysisk aktivitet i våra skolor. Handlingsplanen innehåller fyra förslag på aktiviteter. De tre första förslagen kan tillämpas parallellt på skolorna. Det fjärde förslaget handlar om samverkan med Folkhälsoenheten, Fritids- och folkhälsoförvaltningen på verksamhetsnivå. Handlingsplanen håller på att implementeras.
Skolorna i staden skall ta initiativ att etablera fungerande föräldraföreningar.	● Genomfört	Föräldrar på skolor som inte har föräldraförening har erbjudits stöd och information för att kunna starta föräldraföreningar. Rektor har på föräldramöte uppmuntrat till att starta upp föreningar.
Förvaltningen skall undersöka om studie och yrkesvägledarna kan ta en mer aktiv roll för att inspirera och väcka elevers intresse för olika inriktningar i arbetslivet.	● Genomfört	I Studie- och yrkesvägledarnas uppdrag ingår att inspirera och väcka elevernas intresse för olika inriktningar i arbetslivet. Planen för studie- och yrkesvägledning har reviderats under höstterminen 2019. I den framgår tydligt vikten av att tidigt påbörja arbetet med att väcka elevernas intresse utifrån begreppet livslång vägledning. Enligt läroplanen är det varje lärares uppdrag att förbereda eleverna inför kommande studie- och yrkesval. Det är rektorns ansvar att se till att det arbetet genomsyrar undervisningen. Under våren 2020 har varje skola i uppdrag att ta fram en aktivitetsplan som beskriver hur skolan omsätter planen för studie- och yrkesvägledning i praktiken. Av aktivitetsplanen ska det framgå hur skolan arbetar för att väcka elevernas intresse för olika inriktningar i arbetslivet.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
<p>Förvaltningen skall intensifiera arbetet med att fylla upp alla tjänster i elevhälsan.</p>	<p>● Genomfört</p>	<p>Insatserna genomförs enligt plan. Det kommer saknas tre skolkuratorer på grund av föräldraledighet. Vikariat är utannonserade. Bland skolsköterskorna pågår rekryteringsarbetet med två heltidstjänster. Förvaltningen kommer troligtvis inte få några större problem med att tillsätta dessa tjänster. Skolpsykologer rekryteras. Då en PLA, psykologiskt ledningsansvarig, anställts inom den centrala elevhälsan ökar möjligheten att appellera fler sökande till organisationen. Vad gäller specialpedagogerna har det varit 8 vakanser. Detta har förvaltningen löst genom att lönefördela speciellt kompetenta lärare på de berörda skolorna så att även denna profession är bemannad. Rekryteringsarbete pågår och dessa lönefördelade specialpedagoger kommer att ersättas av specialpedagoger som är behöriga eller går på utbildningstjänst, vilket innebär att de studerar till specialpedagog under tiden som de arbetar. Nedsättning med 25% i tjänstgöring för studier med full lön. Dessa pedagoger har kommit olika långt i sin utbildning. Inom vissa geografiska områden där det idag finns många mindre skolor som därmed inte har heltidsbemannade tjänster av elevhälsans professioner pågår ett arbete hur man kan organisera detta. Tankarna är att elevhälsans personal sitter tillsammans och skolpersonal/elever kommer till elevhälsans personal. På så vis skapar man ett samarbete mellan yrkesprofessionerna och det är inte avhängigt hur stora enheter yrkesprofessionerna arbetar med.</p>

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
<p>Grundskolan i Borås skall jobba mycket aktivt med att alla barn lär sig läsa i tid.</p>	<p>● Genomfört</p>	<p>Skolorna gör idag regelbundna screeningar inom skriva och läsa området. Dessa screeningar ligger till grund för aktiviteter på individ och gruppnivå. De första skolåren prioriterar särskilt läs-och skrivutvecklingen.</p> <p>Från augusti 2019 arbetar förskoleklasserna med läsa-, skriva- och räkna garantin. Denna garanti fokuserar särskilt på att stödja elevens utveckling inom läsa och skriva i förskoleklassen</p> <p>Förvaltningen genomför årligen en resultatkonferens där rektorer träffas och analyserar sina resultat i dialog med kollegor. Detta ger både kollegialt lärande och ett analysarbete både inom skolan och med externt analysstöd från rektorskollegor. Därtill genomför verksamhetschef och verksamhetsutvecklare ett kvalitetsarbete där varje skolas resultat jämförs med skolans egna tidigare resultat, skolor i Borås samt med jämförbara skolor i Sverige. Dessa analysmöten ligger som grund för nästkommande läsårs utvecklingsområden för högre måluppfyllelse.</p> <p>Ytterligare stödprocess inom området är verksamhetschefernas månatliga uppföljningar med rektor där elever som riskerar att inte nå sina mål och resultat särskilt lyfts för att följa upp och analysera åtgärder för ökad måluppfyllelse.</p>
<p>Förvaltningen får i uppdrag att i dialog med skolorna ta fram ett upplägg där konstnärer, musiker, författare och andra kulturpersonligheter kan göra gästspel med viss regelbundenhet i skolan för att inspirera och stimulera kreativ verksamhet.</p>	<p>● Genomfört</p>	<p>Uppdraget är genomfört inom ramen för varje skolas systematiska kvalitetsarbete, dvs att varje skola i sin analys av det förgångna läsårets resultat och vid framtagandet av nästa läsårs utvecklingsplan ska ha en särskild fokus på hur kulturella och estetiska inslag kan stötta och stimulera eleverna att nå målen i kursplanerna. Dessa inslag har bl a genomförts inom ramen för Skapande Skola samt med hjälp av medel från Kulturrådet</p>
<p>Förvaltningen får i uppdrag att ta fram ett förslag på hur fluorsköljning kan återinföras i skolan och rigga för ett genomförande i begränsad skala hösten 2019.</p>	<p>● Genomfört</p>	<p>Folktandvården bedriver ett preventionsprogram som kallas FRAMM i hela Västra Götaland. Detta innebär fluorlackning av alla elever i grundskolan. Det ger möjlighet till att tandsköterskorna träffar varje enskild elev och tittar i varje elevs mun. Folktandvården tillgodoser behovet av förebyggande tandvård för alla barn och har gjort detta sedan 1960-talet. Folktandvården prioriterar särskilt utsatta områden. Fluorlackning har ersatt fluorsköljning sedan 2009. Slutsatsen är att fluorlackning ger bättre effekt än fluorsköljning. Elevhälsans rekommendation är att avvakta med fluorsköljning då Folktandvården arbetssätt är det mest effektiva för barnens tandhälsa. Folktandvården tillgodoser behovet av förebyggande tandvård för alla barn. Bedömningen är att en försöksverksamhet med fluorsköljning inte är aktuell då Folktandvården redan utför uppdraget.</p>

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Förvaltningen får i uppdrag att i dialog med skolorna ta fram ett förslag på hur niondeklassarnas estetiska verksamhet kan synliggöras i samhället exempelvis genom spelningar, uppträdanden eller utställningar på bibliotek eller äldreboenden.	● Genomfört	Efter kartläggningen konstateras att genomförandet av de estetiska ämnena varierar enligt de lokala förutsättningarna på respektive skolenhet. Generellt sett uppmuntras elever och lärare att synliggöra undervisningens resultat i samhället. Emellertid bedöms tid och resurser vara en trång faktor. Några skolor i staden har som tradition att i luciatider lussa på äldreboenden. Utvalda niondeklassare som deltagit i Auschwitz-Bra kompis projektet ansvarar för och genomför en utställning för allmänheten på kulturhuset.
Förvaltningen får i uppdrag att under 2019 ta fram och redovisa en plan för att förbättra studieron och tryggheten på Borås Stads grundskolor.	● Genomfört	I varje skolas verksamhetsplan finns beskrivet hur man arbetar för att uppnå trygghet och studiero. Varje skola har alltså en egen unik plan för detta arbete.
Förvaltningen uppdras att i tertialrapport återrapportera hur arbetet med att stimulera rörelse i skolan fortlöper.	● Genomfört	Den framtagna handlingsplanen <i>Mer rörelse i skolan</i> implementeras på varje skolenhet under HT-19.
Förvaltningschefen uppdras att till nämnden redovisa hur samverkan mellan kommunens fristående grundskolor kommunens egen grundskoleverksamhet kan öka.	● Genomfört	Dialog har förts med rektorerna för de fristående skolorna om samarbete. Det finns en öppen och positiv attityd till samarbete. De fristående skolorna och Grundskoleförvaltningen träffas fyra gånger per år för att avhandla gemensamma frågor. Det finns samarbete vid övergångar för elever vid skolbyten om rutiner. Skolsköterskor i de fristående skolorna är med på GRF:s nätverksträffar. Det finns ett tätt samarbete i skolvalet, som utvecklats under 2019, där de fristående skolorna också finns som alternativ i den digitala tjänsten. Områden som kan vara aktuella för samarbete: Elevhälsa, t ex om främjande och förebyggande arbete, elevers skolfrånvaro, säkerhetsfrågor och krishantering, nätverk för barn och unga (FoF), fortbildning för personal. Tydliga överenskommelser ska göras för varje framtida samarbetsområde som blir aktuellt.
Förvaltningen uppdras att till nämnden redovisa hur undervisning på finska ska kunna ges.	● Genomfört	Utredning är gjord och den är ett ärende i Grundskolenämndens sammanträde i januari 2020.
Förvaltningen uppdras att till nämnden redovisa lokalbehov och förutsättningar för verksamheten kontinuerligt.	● Genomfört	Presentation av lokalbehovsplan är genomförd på nämndmöte i juni 2019 samt en djupare genomgång av behov kapacitet och elevvolymen på nämndens strategidag 5 december.
Förvaltningen uppdras ta fram och till nämnden redovisa plan för hur arbetet med studiecoacher kan utvecklas.	● Genomfört	Planen är klar och implementering pågår.
Förvaltningen uppdras ta fram en plan för KAL-gruppens framtida arbete inom grundskolan.	● Genomfört	En genomgång och uppföljning av KAL-överenskommelsen är genomförd tillsammans med Lärarfackens ordförande (samma som i KAL-gruppen), 191023.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Förvaltningschefen uppdras genomlysa de små skolornas förutsättningar att klara sitt uppdrag.	 Genomfört	Rapport är behandlad i Grundskolenämnden i oktober 2019.
Förvaltningen uppdras att planlägga genomförande och återrapportering av samtliga fattade beslut.	 Genomfört	Ett system för löpande återrapportering är framtaget. Grundskolenämnden kommer att få rapporter i samband med tertialrapporterna och årsredovisningen.
Förvaltningschefen ges i uppdrag att ta fram en analys av vad som krävs för att möta behovet av fler platser inom ramen för kommunens Särskilda undervisningsgrupper.	 Delvis genomfört	En arbetsgrupp har under 2019 utrett förutsättningarna för att möta ett eventuellt behov av fler platser i kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper (KSU). Tillgängliga lärmiljöer är en förutsättning för inkludering och skolans arbete med särskilt stöd. Att skolorna har tillgängliga lärmiljöer är avgörande för att elever bemöts på ett kvalitativt sätt och sannolikt för att förebygga behovet av fler KSU. Att utveckla verksamhetens tillgänglighet innebär att anpassa den pedagogiska, fysiska och sociala miljön i relation till elevernas behov och förutsättningar för lärande. Arbetet har inte färdigställts under 2019 utan beräknas återrapporteras i T1 2020.
Förvaltningen uppdras redovisa till nämnden hur rekryteringsarbetet fortlöper.	 Genomfört	Utöver det ordinarie löpande rekryteringsarbetet har Grundskoleförvaltningen även ett projekt gällande gymnasieungdomar. Syftet är att väcka intresse för ungdomarna att utbilda sig till lärare genom att under ca 1 års tid få möjlighet att arbeta som obehöriga lärare i våra verksamheter. Förvaltningen har varit ute på gymnasieskolor och informerar om projektet. Förvaltningen har även ett pågående arbete med rekrytering av utländsk arbetskraft. 7 spanska lärare har gått vidare i rekryteringsprocessen och fått anställning. De 7 spanska lärarna påbörjar sin anställning i februari-20
Presidiet uppdras ta initiativ till utökad kontakt mellan Grundskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden och tillhörande förvaltningar. Resultatet av dessa försök ska återrapporteras till nämnden.	 Ej genomfört	Återrapportering har ej skett.
Förvaltningen uppdras ta fram former för hur spetsklasser på fler skolor och i fler ämnen kan komma till stånd.	 Genomfört	Arbetet är klart och finns redovisat utifrån det arbetsgruppen kom fram till. Spetsklasser är ett begrepp från en nationell försöksverksamhet, där dessa klasser ges särskilda förutsättningar. Motsvarande förutsättningar gäller inte för skolor utanför försöksverksamheten. Däremot kan skolor utveckla och starta olika profiler. Rektor avgör vilken/vilka profiler som bedöms vara aktuella. Den tid rektor kan använda för att i kursform åstadkomma profilen är undervisning på Elevens och Skolans val.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar												
<p>Förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheterna för utökad undervisningstid i svenska och matematik.</p>	<p>● Genomfört</p>	<p>Huvudman får enligt Skolförordning 9 kap 3 § besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden (timplanen) i grundskolan. Detta medför kostnader för undervisande lärare. Att lägga 60 minuter extra per vecka i varje årskurs kostar ca 25 miljoner kr i lärarlöner och motsvarar en ökning av bemanningen med 4,6 %. Även om Borås Stad skulle tillföra nödvändiga medel är det i dagsläget svårt att rekrytera behöriga lärare.</p> <table border="1" data-bbox="850 521 1430 669"> <thead> <tr> <th></th> <th>1-3</th> <th>4-6</th> <th>7-9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sv</td> <td>383</td> <td>293</td> <td>163</td> </tr> <tr> <td>Ma</td> <td>237</td> <td>233</td> <td>225</td> </tr> </tbody> </table> <p>Timplanen i svenska och matematik är idag: (minuter per vecka och stadie)</p> <p>Andelen som klarade betyg i svenska/svenska som andraspråk i åk 9 2018 var 90,8 % och i matematik 83,9%. En eventuell satsning på utökad undervisningstid bör därför riktas mot matematik. Det bör dessutom övervägas att rikta resurserna mot just de som inte når målen men det finns svårigheter med skolskjutssamordning om elever på samma skola har olika start och sluttider.</p> <p>Ett alternativ till att tillföra resurser för utökad tid är att påtala för rektor deras möjlighet att utöka tiden för svenska och matematik inom ramen för skolans val. De kan alltså välja att ta tid från skolans övriga ämnen (ej sv,ma och en) och lägga på sv och ma. Detta är dock ett rektorsbeslut enligt Skolförordning 9 kap 9 §.</p>		1-3	4-6	7-9	Sv	383	293	163	Ma	237	233	225
	1-3	4-6	7-9											
Sv	383	293	163											
Ma	237	233	225											
<p>Förvaltningen uppdras åiterrapportera till nämnd hur arbetet med att åtgärda problemet med de ökande skillnaderna mellan könen avseende studieresultat fortskrider.</p>	<p>● Genomfört</p>	<p>Uppdraget redovisas i Kvalitetsrapport undervisning och resultat som rapporterades till Grundskolenämnden i oktober.</p>												
<p>Kommunfullmäktiges beslut om extra språkstöd ska genomföras och att åiterrapportering ges till nämnden.</p>	<p>● Genomfört</p>	<p>Drygt 70 elever får utökat stöd. Det är en höjning med ca 40% mot tidigare. Eleverna får anpassat stöd utifrån individuella behov som klassläraren har identifierat. Klasslärare och studiehandledare planerar och genomför insatserna/ undervisningen, samt utvärderar insatserna fyra gånger under läsåret. Exempel på stöd kan vara att utveckla elevers förståelse och kunskaper kring svenska begrepp och ord, så att eleverna bättre kan tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen i klassrummet. Effekterna av insatser i de tidigare skolåren lyfts som en framgångsfaktor av aktuell forskning.</p>												

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Arbetet med att öka studieresultaten fortgår och nämnden ges löpande återrapportering av arbetet under 2019.	● Genomfört	Uppdraget är genomfört. Grundskolenämnden får redovisningar av elevers resultat, analyser och åtgärder vid nämndsammanträden under Förvaltningschefens punkt, vid gemensamma planeringsdagar för GRN och GRF, i kvalitetsrapporter, betygsredovisningar och genom prognoser.
Förvaltningen ges i uppdrag att löpande återrapportera hur arbetet med att minska personalomsättningen i dessa grupper kan ske.	● Genomfört	Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra arbetsmiljön för medarbetarna. Under hösten 2019 startar arbetet med HÖK-18 som bla innefattar områdena lönebildning och arbetsmiljö. Varje rektor har påbörjat arbetet med frågorna i sin personalgrupp.
Förvaltningen uppdras att ta fram en plan för elevassistenters kompetensutveckling och återrapportera densamma till nämnden.	◆ Delvis genomfört	En partssammansatt arbetsgrupp har under hösten 2019 arbetat med en kompetensutvecklingsplan för elevassistenter. Kompetensutveckling av elevassistenterna kan ske på individ-, grupp- och organisationsnivå, och utgå från följande arbetsområden: <ul style="list-style-type: none"> • Att möta elever med autism och ADHD • Lågaffektivt bemötande • Arbete med digitala verktyg • Rastaktiviteter • Tillsyn vid övergångssituationer Arbetet är inte färdigställt under 2019 men beräknas kunna rapporteras i T1 2020.
Förvaltningschefen får i uppdrag att se över hur arbetet med att stödja förvaltningens rektorer kan stärkas ytterligare med utgångspunkt i det redan pågående arbetet.	● Genomfört	Under 2019 har förvaltningen (från Budget 2019) arbetat intensivt med att utveckla <i>Rektors/enhetschefs förutsättningar och förmåga</i> . I Grundskolenämndens budget 2020:1 preciseras utvecklingsområdet till <i>Rektors/enhetschefs förutsättningar</i> som ett av fyra utvecklingsområden. I förvaltningschefens utredningsbeslut 2019-08-23 om framtagandet av utvecklingsplan för 2020 innefattar <i>Rektors/enhetschefs förutsättningar</i> följande: <ol style="list-style-type: none"> 1. Lönesättning 2. Tilläggsbeloppsprocess 3. System för kollegialt lärande 4. Uppföljningsmöten
Förvaltningschefen uppdras att presentera former för hur den fackliga samverkan kan stärkas och återrapportera till nämnden.	● Genomfört	En mall är framtagen, samverkad och organiserad för, om skyddskommittéarbete. Samverkansdagar med FSG-ledamöter samt VC är planerade. Protokollsmallar är reviderade i samverkan till att bli mer konkreta och precisa. Den 5 november 2019 genomfördes en planeringsdag med FSG-ledamöterna samt VC för att diskutera och planera viktiga samverkansfrågor.
Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för implementering av digitala nationella prov.	◆ Delvis genomfört	Grundskoleförvaltningen följer utvecklingen inom området och Skolverkets planer och direktiv. Flera skolor genomför redan delar av de nationella proven digitalt. Det finns i grunden en bra digital miljö i våra skolor för att kunna genomföra nationella prov digitalt. En fullständig plan för införandet är inte ännu framtagen.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Förvaltningschefen uppdras att utreda rättsläget beträffande syskonförtur i det obligatoriska skolvalet samt göra en omvärldsanalys inför kommande år. Uppdraget ska rapporteras vid nämndens sammanträde i augusti.	● Genomfört	Utredning är genomförd och den var ett ärende i Grundskolenämndens sammanträde i augusti.
Förvaltningen får i uppdrag att utreda resekostnader i anslutning till obligatoriska moment.	● Genomfört	Rapport över resekostnader till obligatoriska moment är presenterad på nämndmöte i november 2019. Skolskjutskostnad förknippad med obligatoriska moment enligt läroplan såsom simundervisning, slöjd etc betalas centralt på förvaltningen och belastar inte en enskild skola. Resekostnader för resor som inte är förknippade med obligatoriska moment betalas av respektive skola (friluftsdagar, djurparks-besök etc).
Förvaltningschefen ges i uppdrag att utreda förbättringsåtgärder kring skolmatsfrågor utifrån resultatet från skolklimateundersökningen.	● Genomfört	Uppdraget är genomfört. Under 2020 kommer en ny och förbättrad struktur på matråd att implementeras och därmed ytterligare öka delaktighet och återkoppling för elever gällande skolornas matsedel.
Grundskoleförvaltningen uppdras att se över kostnaderna för en GDPR-säker process och möjligheterna för att kunna behålla skolfotografering i Borås.	● Genomfört	GDPR är inget bekymmer när det gäller skolfotografering. Alltså är kostnaden 0 kr. Svårigheter uppstår, när skolan organiserar skolfotografering utifrån den garanterande timplanen och att "skolan ska vara kostnadsfri".
Nämndens ordförande och förvaltningschefen får uppdraget att till nämnden vid kommande möte i november svara på Initiativärendet: Frågor om elevers olovliga frånvaro.	● Genomfört	Handling redovisad för nämnden.
Förvaltningschefen uppdras att upphäva beslutet om att inte tillåta skolfotografering i Borås grundskolor.	● Genomfört	Rektor har fått information om att beslutet är upphävt.

3.2 Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
● Andel närproducerade livsmedel, %.			20	30,8

Andel närproducerade livsmedel, %.

Borås Stads målvärde är uppnått. Utfallet för perioden 1 maj 2019 - 31 december 2019 har kunnat beräknats till 30,8%.

3.3 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
■ Andel ekologiska livsmedel, %.	42,8	39,4	50	42,4

Andel ekologiska livsmedel, %.

Målvärdet är inte uppnått.

Kostverksamheten köper in ekologiska livsmedel ifrån upphandlade leverantörer. Livsmedelspriserna har kraftigt ökat från den 1 maj 2019, då det nya livsmedelsavtalet trädde i kraft. De ökade livsmedelspriserna kan framförallt härledas till finansieringsmodellen för distributionscentralen. Livsmedelsavtalet säkerställer en viss ambitionsnivå vad gäller ekologiska livsmedel utifrån att vissa produktgrupper enbart är upphandlade som ekologiska, exempelvis mejeriprodukter. Andelen ekologiska livsmedel har ökat med 3 procentenheter 2019 jämfört 2018. Från maj 2019 har livsmedelskostnaderna kraftigt ökat vilket till stor del kan kopplas till finansieringen av Borås stads distributionscentral. Prisökningarna innebär en utmaning för verksamheten att under 2020 bibehålla eller öka andelen ekologiska livsmedel.

3.4 Ekonomi och egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
◆ Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.	6,5	6,3	5,5	6,1
◆ Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.	61,2	50,5	50	56,3
■ Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %		35	50	38

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.

Målvärdet är inte uppnått. Utfallet är 6,1% och målvärdet är 5,5%. Trenden är stabilt positiv och måluppfyllelsen på 89,09% har ökat sedan 2018. Under 2020 kommer förvaltningen inrikta sig på att fortsätta det arbete man redan gör och arbeta med att tidigt sätta in insatser och följa upp sjukfrånvaro som vid prognos ser ut att bli av längre karaktär, likaså tidigt följa upp upprepad korttidsfrånvaro. Man arbetar systematiskt med arbetsmiljöarbete för att förebygga och undanröja risker i arbetsmiljön. Exempel på förebyggande åtgärder är kompetensutveckling, upprättade rutiner som är kända i verksamheten, uppdragsdialog med alla lärare, utvecklingsamtal, chefsöverenskommelse med förvaltningens ledare som tydliggör ansvar, förväntningar, krav och befogenheter. I de fall det behövs genomförs arbetslivsinriktad rehabilitering för att underlätta återgång till arbete efter sjukskrivning. Under 2020 kommer förvaltningen fortsätta arbeta tillsammans med organisationshälsa för att få ner sjuktalen. Kost- och lokalvårdsverksamheten kommer även delta i projektet "positiv rörelse- hälsa i hållbart arbetsliv".

Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.

Målet är inte uppnått. Målvärdet i förvaltningen är 50 årsarbetare och utfallet för år 2019 är 56,3 årsarbetare. Måluppfyllelsen är 87,4%. Trenden visar att utfallet varierar under året.

För att klara snabba omställningar i verksamheten finns periodvis behov av att förstärka antalet medarbetare genom timavlönad personal. Det kan vara i avvaktan på en rekryteringsprocess, stöd till

elev eller för att täcka tillfällig frånvaro eller sjukfrånvaro av medarbetare. Det långsiktiga målet är ett restriktivt användande av timavlönade medarbetare. Det är svårt att få vikarier som kan arbeta en längre tid, vilket också påverkar utfallet. I normalfallet har förvaltningen en flexibel organisation för att bevara kvaliteten i verksamheten vid frånvaro genom att använda enheternas egen personal. Det är dock viktigt att det finns en balans i hur mycket den egna personalen kan användas för att täcka upp sjukfrånvaro, utifrån att den ordinarie personalens arbetsmiljö måste få styras.

Andelen timavlönade inom Kost- och lokalvård har under 2019 ökat något. Detta kan troligen härledas till en osäker situation under våren 2019 med anpassningskrav inom förskolan. Detta har medfört att vakanta tillsvidarejänster inte tillsatts och då högre krav på tillsättning av timanställda vid korttidsfrånvaro av befintlig personal.

Förvaltningen kommer fortsätta arbeta aktivt för att minimera antalet timanställda bland annat genom att höja grundbemanningen.

Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %

Målvärdet är inte uppnått för 2019. Utfallet för 2019 är 38% och målvärdet är 50. Årets resultat är dock en förbättring från förgående år. Indikatorn var ny för 2019. Förvaltningen uppmuntrar anställda att ta del av Borås Stads friskvårdsförmåner. Information om förmånerna sker årligen på APT enligt rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förmånerna presenteras också vid introduktion av nyanställda medarbetare och i rekryteringsammanhang.

4 Nämndens verksamhet 1

4.1 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Statsbidrag	124 784	135 833	143 945	165 428	21 483
Avgifter och övriga intäkter	143 951	153 768	154 540	158 664	4 124
Summa intäkter	268 735	289 601	298 485	324 092	25 607
Personal	-1 062 829	-1 117 952	-1 196 877	-1 179 997	16 880
Lokaler	-134 861	-143 491	-151 514	-151 707	-193
Material och tjänster	-384 971	-427 716	-398 117	-446 552	-48 435
Kapitalkostnader	-2 433	-869	-690	-875	-185
Summa kostnader	-1 585 094	-1 690 028	-1 747 198	-1 779 131	-31 933
Buffert (endast i budget)			-14 612		14 612
Nettokostnad	-1 316 359	-1 400 427	-1 463 325	-1 455 039	8 286
Kommunbidrag	1 321 376	1 407 800	1 463 325	1 463 325	0

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Resultat efter kommunbidrag	5 017	7 373	0	8 286	8 286
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Godkända "öronmärkta" projekt					
Resultat jfr med tillgängliga medel	5 017	7 373	0	8 286	8 286
Ackumulerat resultat	6 386	15 159	15 159	23 445	8 286

GRN erhöll efter 2017 års bokslut kompensation för under 2017 beviljade medel inom social investeringsfond om 1 369 tkr varför det ackumulerade resultatet efter 2017 uppgick till 6 386 tkr.

GRN fick kompensation med 900 tkr vid behandlandet av T2/2018 i KF för merkostnad för skolskjuts vid evakuering av Sjömarkensskolan under dess om och tillbyggnad. Vid slutsammanställning av evakueringskostnaden har det slutligen fastställts till 1 400 tkr. Det ackumulerade resultatet efter 2018 beräknas därför till 15 159 tkr.

Resultatanalys

Grundskolenämnden redovisar en budgetavvikelse på 8 286 tkr för 2019. Detta överskott motsvarar 0,5% av budgetram. Under året har resursfördelningsmodellen använts fullt ut för skolornas finansiering. Genom denna får skolorna ersättning för aktuellt antal elever varje månad utifrån placerade elever. Detta har bidragit till en större följsamhet av ekonomi under 2019.

Grundskolenämnden gör vid upprättande av årsredovisning även en **framställan** till Kommunstyrelsen om **ersättning motsvarande 3 mkr** för ökade kostnader i och med införande av den gemensamma **distributionscentralen**.

Intäkter:

Intäkterna slutade med en positiv avvikelse på 25 607 tkr. Främsta överskottet kommer av statsbidraget likvärdig skola från 2018 som har redovisats under året och återbetalning av de reserverade 7 200 tkr behövde ej göras.

Inom ersättning för asylsökande och nyanlända finns ett överskott motsvarande 6 700 tkr. Denna avvikelse kommer delvis av en försiktighet i budgetnivå för 2019.

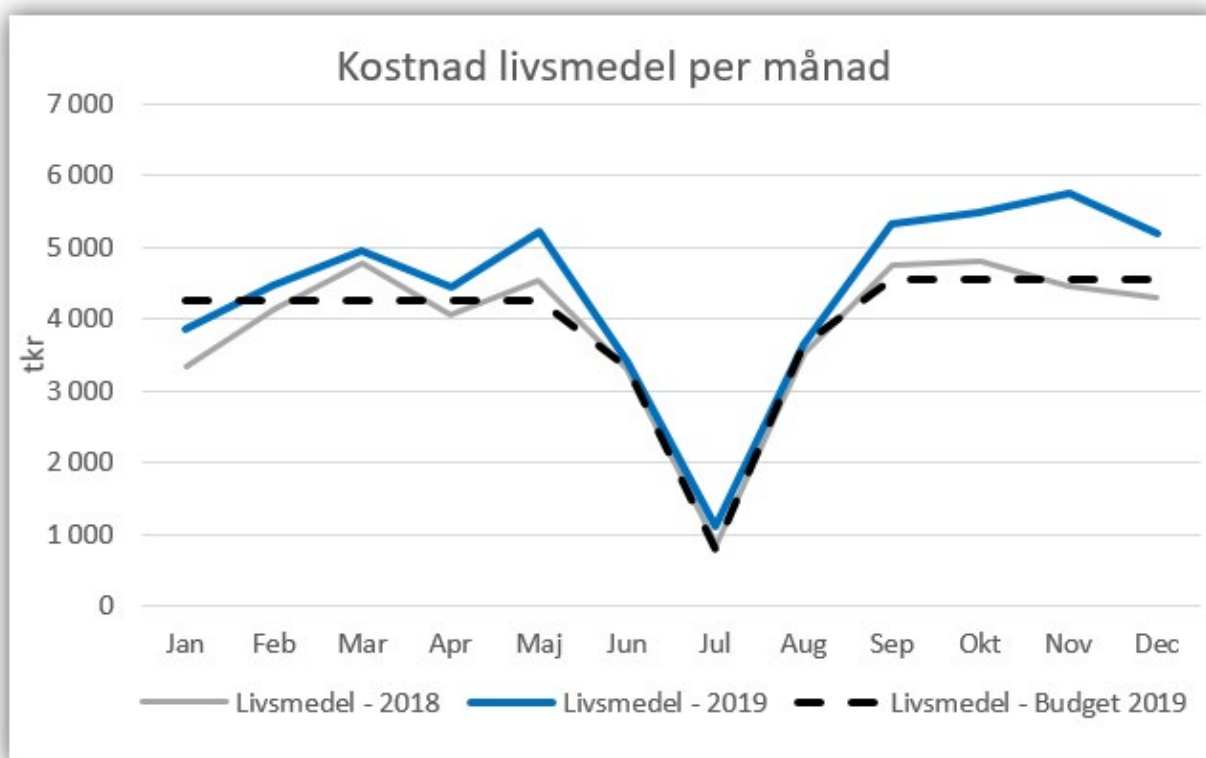
Kostnader:

Likt 2018 finns ett personalöverskott. Kostnaden för personal slutade på 1 182 285 tkr vilket är 17 300 tkr under budgeterad nivå. Stor del av detta överskott återfinns inom enheterna Elevhälsa +7 400 tkr, Kost och lokalvård +4 997 tkr samt centrala enheter inkl. rektorer +4 493 tkr.

Stor del av te x elevhälsans vakanser fanns under 1:a halvåret av 2019 och "månadens vakansöverskott" har succesivt minskat under året. Till skillnad mot Kost och Lokal där vakansläget har varit på samma nivå under stora delar av året. Detta för att ha en beredskap inom Kost och Lokal för förskolans krav på effektiviseringar samt en avvaktan att införa varje-dag-städ.

Sedan finns ett antal ökade övriga kostnader som avviker från budget:

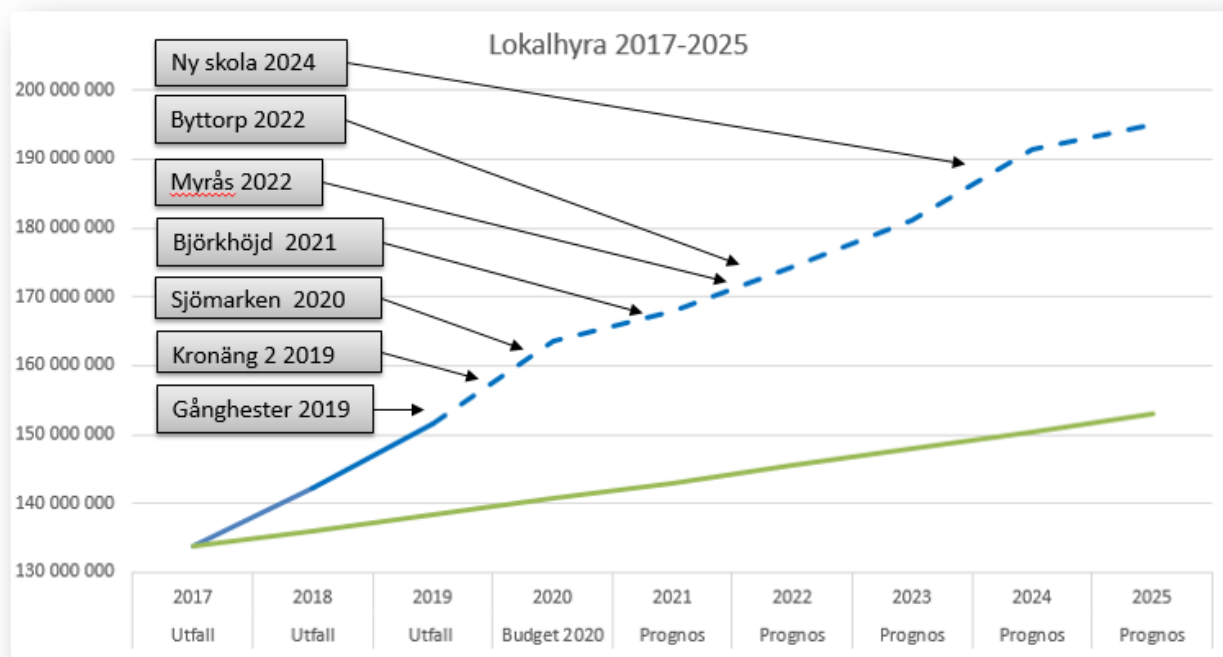
Livsmedel slutade på 53 140 tkr vilket är 5 900 tkr över budget. Kostnadsökningen startade i Maj i och med det nya livsmedelsavtalet. Analysen visar att kostnaden för den kick-back som betalas till Borås stad finns inbakad i priset därav en kraftig ökning av livsmedelspriser.

Skolskjuts slutade på en 56 600 tkr vilket är 11 600 tkr över ursprunglig budget. Buffertmedel har tillförts vilket gör att redovisad avvikelse utifrån korrigerad budget är 7 500 tkr över budget. Skolskjuts redovisas som enskilt verksamhetsområde under punkten 4.3.8 och där jämförs Budget 2019:2 på 45 000 tkr med utfall på 56 600 tkr.

Hyreskostnad har följt plan under året men visar på en oroväckande kostnadsutveckling. Utfall 2018 var 142 300 tkr och utfall 2019 slutade på 151 000 tkr. Budgeterat för 2020 är 164 000 tkr. Detta ger att kostnadsutvecklingen inom hyreskostnad är mellan 6-8% årligen och beräknas vara på denna nivå till efter 2025.

Nedan redovisas en prognos till 2025 där grön linje motsvarar årlig uppräknings och blå linje tar hänsyn till ny- och ombyggnation. En översyn av grundhyra kommer att göras av LFF vilket gör att kostnaden högst troligen kommer att öka mer än prognos.

Tilläggsbelopp har ökat under året. En analys visar att rektorer och skolor höjer kvalitén i ansökningarna vilket bidrar till en ökad kostnadsnivå. Skolor har under 2019 fått mindre avslag på deras ansökningar. Detta har bidragit till att den avsatta budgeten på 24 000 tkr har överskridits med 6 000 tkr.

Köpta platser har varit på en stabil nivå och följt budget under året. Utfall slutade på 176 000 tkr vilket är 400 tkr under budgeterad nivå. Prognosen var ett mindre underskott för 2019 efter 1:a halvåret men andelen specialskolor har minskat efter sommaren och bidrag till ekonomi i balans.

4.1.1 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Projekt	Totalt godkänt belopp	Utfall tom 2018-12-31	Utfall 2019-12-31	Återstår
Summa				

4.2 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Central administration					

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Intäkter	154	209	650	510	-140
Kostnader	-20 032	-23 689	-24 051	-22 674	1 377
Resultat	-19 878	-23 480	-23 401	-22 164	1 237
Politisk verksamhet					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-1 850	-1 960	-2 300	-2 339	-39
Resultat	-1 850	-1 960	-2 300	-2 339	-39
Förskoleklass					
Intäkter	2 149	2 825	5 713	6 562	849
Kostnader	-62 138	-66 383	-76 787	-71 971	4 816
Resultat	-59 989	-63 558	-71 074	-65 409	5 665
Särskola					
Intäkter	2 683	3 001	3 681	3 046	-635
Kostnader	-46 729	-45 138	-49 495	-49 517	-22
Resultat	-44 046	-42 137	-45 814	-46 471	-657
Grundskola					
Intäkter	122 917	132 543	136 988	157 144	20 156
Kostnader	-1 152 891	-1 224 254	-1 256 337	-1 285 881	-29 544
Resultat	-1 029 974	-1 091 711	-1 119 349	-1 128 737	-9 388
Fritidshem					
Intäkter	46 234	46 001	44 506	45 936	1 430
Kostnader	-161 354	-172 561	-183 961	-176 598	7 363
Resultat	-115 120	-126 560	-139 455	-130 662	8 793
Korttidstillsyn LSS					
Intäkter	1 075	1 845	2 080	1 391	-689
Kostnader	-1 703	-2 032	-2 080	-1 918	162
Resultat	-628	-187	0	-527	-527
Skolskjutsar					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-44 895	-50 778	-47 320	-58 661	-11 341
Resultat	-44 895	-50 778	-47 320	-58 661	-11 341
Kost och lokalvård					
Intäkter	93 523	103 177	104 867	109 503	4 636
Kostnader	-93 502	-103 233	-104 867	-109 572	-4 705
Resultat	21	-56	0	-69	-69
Buffert					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	0	-14 612	0	14 612
Resultat	0	0	-14 612	0	14 612

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Totalt					
Intäkter	268 735	289 601	298 485	324 092	25 607
Kostnader	-1 585 094	-1 690 028	-1 761 810	-1 779 131	-17 321
Resultat	-1 316 359	-1 400 427	-1 463 325	-1 455 039	8 286

4.3 Verksamhetsanalys

4.3.1 Central administration

Budgetavvikelse:

Central administration redovisar ett överskott motsvarande 1,2 mkr.

Detta överskott kommer till stor del av tillfälliga vakanser under 2019 samt sjukskrivningar som inte ersatts av tillfälligt anställda.

4.3.2 Politisk verksamhet

Budgetavvikelse:

Nämndens kostnader har följt budget under 2019. Utökning av kostnad gjordes från 2018 till 2019 då ett antal fler heldagar med nämnden planerades in. Syftet med dessa nämnddagar var dels utbildning av nämndens ledamöter.

4.3.3 Förskoleklass

Budgetavvikelse:

Verksamheten har haft en på 71 mkr för 2019. Budgetavvikelsen uppgår till 5,7 mkr och står främst av personalkostnad. Avvikelsen behöver sättas i relation till Fritidshemmets och grundskolans avvikelse inom personalkostnad på respektive skola för att vara underlag till analys.

Verksamhet:

Undervisningen i förskoleklass har bedrivits med fokus på elevernas språkutveckling, matematiska kunskaper och sociala förmågor. En utmaning många skolor vittnar om är att möta alla elevers individuella behov.

Personalen i förskoleklass har deltagit i nätverksmöten, som huvudmannen ordnat, för att öka kompetensen, sprida goda exempel och bekräfta det fina arbete som görs. Hur skolorna arbetar med Skolverkets obligatoriska kartläggningsmaterial Hitta språket och Hitta matematiken, är det genomgående temat under läsåret.

Kompetensutvecklingen har i huvudsak bedrivits i den egna skolan utifrån skolans framtagna

utvecklingsplan. Utvecklingsplanen är en del av skolans verksamhetsplan, som beskriver skolans arbete, där förskoleklassens verksamhet är en del.

Från och med juli 2018 gäller skolplikt för förskoleklass.

Utblick 2020:

Antalet elever i förskoleklass bedöms fortsätta att öka kommande år enligt stadsledningskontorets befolkningsprognos. En viktig strategisk fråga är därför lokalbeståndets utveckling för att möta den förväntade volymökningen framöver, vilken även påverkas av det aktiva skolvalet.

Ett samverkansprojekt pågår under innevarande läsår med Förskoleförvaltningen. Syftet med projektet är att nyttja den kunskap som skolorna erhåller när elevernas kunskaper i svenska och matematik kartläggs utifrån Skolverkets kartläggningsmaterial. Tanken är att synliggöra framgångsfaktorer och utveckla undervisningen i förskolan i syfte att förbättra förutsättningarna för barnen inför deras start i förskoleklass. Projektet genomförs i Viskafors- respektive Bodaområdet. En utvärdering är inplanerad och resultatet kommer ligga till grund för beslut om och hur arbetet ska fortgå och spridas till fler områden i Grundskoleförvaltningen.

4.3.4 Särskola

Budgetavvikelse:

Avvikelse - 0,6 mkr

Särskolan har följt sin utökade kostnadsbudget för 2019. I Budget 2019 fick Särskolan en utökad ram utifrån en volymökning av elever i särskola. Volymökningen har hanterats dels på våra 2 grundsärskoleenheter men det finns även ett ökat antal individintegrerade elever på våra grundskolor som läser enligt särskolans läroplan.

Den avvikelse som har uppstått kommer av mindre intäkter jämfört med budgeterat. Dels avviker den fördelade elevpengen med 500 tkr vilket motsvarar ungefär 1 elev med behov enligt kategori C (dvs en elev med störst behov på en särskola).

Verksamhet:

Grundsärskolan har de senaste åren tydligare haft fokus på kunskapsuppdraget från att tidigare haft ett större omsorgsfokus. Under året har då arbete gjorts för att ta fram indikatorer som mäter utveckling. Framöver finns en fortsatt utmaning i att öka bedömningskompetensen bland lärarna inom särskolan.

Under året har 14 elever varit individ integrerade i grundskolor. Arbete har gjorts för att säkerställa att dessa elever får undervisning utifrån grundsärskolans läroplan.Handledning av grundskolelärare görs kontinuerligt av grundsärskolans speciallärare.

I takt med att dessa individintegrerade elever ökar behöver det säkerställas att framtida lokaler också är utformade och tillgängliga för grundsärskolans elever.

Andel trygga elever mäts inom verksamheten och det finns en hög korrelation mellan trygghet och upplevd delaktighet inom grundsärskolan. Andelen trygga elever är hög på grundsärskolan och bidragande faktorer är bl a närheten till grundskolan som bidrar till en ökad acceptans för varandras olikheter. Mer struktur och tydliga rutiner för nya lärare och övrig pedagogisk personal då rörligheten i vissa yrkesgrupper som te x elevassistenter kommer bidra till en högre nivå av trygghet.

Kompetensförsörjning:

Det är svårt att rekrytera behörig personal till grundsärskolan. En försvårande omständighet är att lärarutbildningen inte placerar studenter på praktik i grundsärskolan. Dessutom är behörighetskraven höga i form av vidareutbildning till speciallärare. Anställda pedagoger utbildar sig kontinuerligt till speciallärare under pågående anställning och med förmånliga villkor.

4.3.5 Grundskola

Budgetavvikelse:

Verksamheten har haft en budgetram under 2019 på 1 119 349 tkr. Budgetavvikelsen uppgår till -9 388 tkr vilket motsvarar 0,8 % i omsättning.

Intäkterna överstiger budgeterad nivå med 20 156 tkr och består till största del av statsbidrag.

Under året fick verksamheten beslut på redovisning av statsbidrag likvärdig skola från 2018 vilket bidrog positivt med 7 200 tkr som reserverats för eventuell återbetalning.

Ersättning för asylsökande och Etableringsersättning för nyanlända överstiger även budget för 2019 och bidrar positivt med 6 700 tkr

Kostnaderna överstiger även dessa budgeterad nivå 29 544 tkr och består till största del Material och tjänster.

Personalkostnad inom grundskola är i balans mellan utfall och budget. Möbelinköp och inventarier till bl. a Gånghesteskolan och Daltorp avviker från budget.

Inom tjänster syns en ökad kostnad förknippat med IT. Både köp av tjänster sam kostnad för det administrativa nätet.

Analys av verksamheten:

Målvärdet för gymnasiebehörighet i årskurs 9 är inte uppnått. 80 % av eleverna i årskurs 9 nådde gymnasiebehörighet, vilket ligger på samma nivå som 2018. I årskurs 6 är det genomsnittliga resultatet motsvarande gymnasiebehörighet för alla elever 80,8 procent, vilket är en liten förbättring jämfört med 2018. I årskurs 3 är det 90,6 % av eleverna som når målen i Svenska, vilket är en ökning jämfört med 2018. I matematik är det 86,3 % som når målen, vilket är en liten försämring jämfört med 2018.

Det finns flera orsaker till brister i måluppfyllelsen, där många elevers stora stödbehov och kompetens i organisationen är sammanfattande förklaringar. En orsak är segregationen vilken leder till stora variationer i resultaten mellan olika skolor, där bland annat elevernas språkliga utveckling skulle ha bättre förutsättningar om de olika elevgrupperna vore mer integrerade. En annan orsak är att skolan inte lyckas tillräckligt bra med pojkars resultat, där självdisciplin, ansvarstagande och språklig förmåga är faktorer som flickor har i högre grad. Elevers frånvaro är ytterligare en faktor som har stor betydelse för bristande måluppfyllelse. Åtgärder övervägs inom områdena elevers frånvaro, elevers språkutveckling samt pojkars måluppfyllelse.

Resultaten för trygghet är något försämrade för årskurs 4-6 och något förbättrade för årskurs 7-9 jämfört med resultaten 2018. Orsaker till brister i måluppfyllelse är att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet kan utvecklas på en del skolor, samt att det åtgärdande arbetet mot kränkningar, konflikter och mobbning även det kan ytterligare förbättras på vissa skolor. Exempel på otrygga platser kan vara omklädningsrum och vid toaletter. Elevers språkbruk upplevs av personal i skolorna ha försämrats, vilket kan leda till upplevelser av utsatthet och kränkningar. Kontinuitet i ledning och personalgrupper har betydelse. Genom den finns förutsättningar för stabilitet i bemötande, goda relationer, rutiner, regler, organisering och normer.

Verksamheten inom grundskolan har ytterligare stabiliserats under 2019. Arbetsmetoder och styrsystemet har satt sig ännu mer sedan starten 2017. Rörligheten inom ledningen är låg, vilket leder till förbättrad kontinuitet. Bedömningen är även att läget inom personalgrupperna har stabiliserats, till exempel vad gäller lärares byten till andra huvudmän.

Elevhälsans bemanning har förbättrats på ett betydande sätt under 2019, vilket innebär att skolornas förutsättningar för att bedriva god undervisning förbättras. Elevhälsan har nyckelroller i en skolenhet och har stor betydelse för kvaliteten i verksamheten.

Antalet elever fortsätter att öka. Ökningen 2019 var 516 stycken. Det är mycket trångt i många skolor, speciellt i tätorten. Det får till följd att många elever inte får den skola man önskar i skolvalet, vid

skolbyten inom kommunen eller vid nyinflyttning. Ganska många elever måste placeras relativt långt från sina bostadsområden. Detta leder till missnöje hos elever och vårdnadshavare. En annan konsekvens är att fler skolskjutsar måste ordnas och kostnaderna för dessa ökar kraftigt.

Lokalförsörjning för grundskolan är en mycket viktig strategisk fråga och det pågår ett intensivt samarbete med Lokalförsörjningsförvaltningen för att lösa behoven. Några delar som inträffat är att inflyttning skett i nya Gånghesterskolan, Daltorpskolan F-6 har flyttat till modulsolan Kronäng 2 samt att den om- och utbyggda Sjömarkensskolan var klar för inflyttning vid årsskiftet 2019/2020.

4.3.6 Fritidshem

Budgetavvikelse:

Fritidshemmens ram för 2019 har varit 139 455 tkr. Det finns en positiv avvikelsen på 8 793 tkr.

Denna avvikelse kommer dels av ökade intäkter i form av avgifter från vårdnadshavare.

Det finns även en positiv avvikelse inom personalkostnad på 7 345 tkr vilket motsvarar 6% mindre jämfört med budget. Denna avvikelse behöver ses tillsammans med personalkostnad för grundskola och förskoleklass på en F-6 skola för att kunna analyseras.

Analys av verksamheten:

I förvaltningens Kvalitetsrapport för fritidshem 2019 framkommer generellt stora variationer i kvalitet och brister i likvärdigheten mellan de olika fritidshemmen.

Förbättringsarbete som föreslås omfattar främst verksamhetens uppdrag enligt läroplanen men också uppföljning och utveckling genom det systematiska kvalitetsarbetet samt samverkan mellan skolan och fritidshemmen.

Vidare på mer generell nivå behöver fritidshemmen fortsätta att utveckla områden inom schemaläggning, planeringstid, den fysiska miljöns utformning och lokaler, elevgruppens sammansättning och storlek, stöd och resurser för elever med särskilda behov och de olika yrkesgruppernas uppgifter och uppdrag.

Behörighetsgraden gällande fritidspedagoger är låg. Förvaltningen har fritidshem från inga legitimerade fritidspedagoger till i stort sett 100 %. 46,1 % av de som arbetar på fritidshemmen har någon form av pedagogisk högskoleutbildning

Kvalitetsrapporten visar sammantaget att de allra flesta elever trivs, känner sig trygga och har förtroende för personalen.

Utblick 2020:

Utifrån Kvalitetsrapporten 2019 och verksamhetschefernas månadsuppföljningar med rektorer behöver följande områden utvecklas under 2020 och över tid.

- Stärka rektors förmåga att leda fritidshemmen
- Utveckla och stärka det systematiska kvalitetsarbetet
- Rikta kompetensutvecklingsinsatser för personal
- Öka antalen legitimerade bl. a. genom att stärka den påbörjade samverkan med högskolan och interna insatser för att locka fritidspedagoger att söka sig till förvaltningens fritidshem.
- Införa ett digitalt kvalitets- och stödsystem för att utveckla det administrativa arbetet och

4.3.7 Korttidstillsyn LSS

Budgetavvikelse:

Verksamheten ska inte inneha någon nettokostnad då den helt utförs på uppdrag av Sociala omsorgsnämnden. Viss diskussion finns angående vem som bestämmer priset för tjänsten vilket avspeglar sig för 2019 med en negativ avvikelse på -527 tkr.

Analys av verksamheten: Grundskolenämnden bedriver Korttidstillsyn på uppdrag av Sociala Omsorgsförvaltningen som avser fritidsverksamhet för särskoleelever som fyllt 13 år. Verksamheten bedrivs på fyra geografiska platser. Denna verksamhet ska vara kostnadsneutral.

Ambitionsnivån avseende kvalitet bygger på överenskommelse mellan nämnderna.

Svårighet råder gällande rekrytering av behörig personal.

4.3.8 Skolskjutsar

Budgetavvikelse:

Vid ingången av 2019 var budgetram för skolskjuts 45 000 tkr. Till denna nivå tillskötts budgetmedel från buffert till en ny budgetnivå på 49 000 tkr. Utfallet för 2019 visar på 58 661 tkr dvs en kraftig avvikelse.

Antalet elever med skolskjuts ökar. Vid utgången av 2019 finns 4942 elever som har ansökt och fått beviljat skolskjuts 642 av dessa är på fritids vilket gör att de inte aktivt använder skolskjuts. Detta gar att Grundskoleförvaltningen har 4 300 elever som åker skolskjuts. Detta är en ökning från 2018 med ca 400 elever.

Dessa 4 300 elever fördelar sig utifrån transportmedel;

1 900 elever har busskort för tätort

700 elever har ett busskort för kommunen

1 350 elever åker upphandlad buss-trafik

350 elever åker Taxi

Under 2019 har en kostnadsdrivande orsak varit evakuering av Sjömarkensskolan till Gässlösa/Kronäng 1 som beräknas kostat 3 600 tkr. Förvaltningen ser även en ökad kostnad för taxiresor exempelvis har taxi till SU-grupp i Borgstena en kostnad på närmare 2 000 tkr för sex elever.

Total kostnad för taxi-resor har under 2019 varit 19 000 tkr. Det finns även en generell kraftig ökning av taxi-resor. Denna ökning kommer delvis av växelvis boende men även att elever inte väljer/får plats på närmsta skola.

4.3.9 Kost och lokalvård

Budgetavvikelse:

Kost- och lokalvårdsverksamheten bedriver sin verksamhet på uppdrag av Grundskolenämndens kärnverksamheter samt åt Förskoleförvaltningen. Det ekonomiska utfallet regleras inför bokslutet.

Det nya upphandlade livsmedelsavtalet, som trädde i kraft 1 maj 2019, har inneburit en kraftig ökning av livsmedelskostnaderna inom grundskolan. Avtalets kostnadsökning kan framförallt härledas till upphandlingskravet på nio procenters rabatt (kickback) på grundpriset. Detta utifrån att leverantören enbart behöver köra varorna till Borås Stads distributionscentral och inte till alla kök. Leverantörerna har i realiteten tagit höjd för rabatten genom ökade grundpriser. Avtalskonstruktionen med kickback har alltså inneburit att finansieringen av distributionscentralen i realiteten bekostas av en kraftigt försämrad livsmedelsbudget för barn och elever.

Kostverksamheten har under 2019 haft ett anpassningskrav inom förskolan och ej tillsatt vakanta tjänster under 2019. Detta har genererat ett överskott.

Lokalvårdsverksamheten har under 2019 också genererat ett överskott. Detta kan framförallt kopplas till anpassningen med varannandags-städning i skolornas undervisningsrum och tillsynsstad vid korttidsfrånvaro.

Analys av verksamheten

Samtliga grundskolekök i Borås Stad är KRAV-certifierade.

KRAV-certifieringen är en kvalitetscertifiering utifrån ett antal miljöaspekter och ekologiska aspekter. Andelen ekologiska livsmedel under 2019 uppgår till 42,4% inom grundskolan. Andelen ekologiska livsmedel har ökat med 3 procentenheter under 2019 jämfört med 2018, men målvärdet på 50% är ej uppnått. Detta kan framförallt härledas till de kraftigt höjda livsmedelspriserna i det nya livsmedelsavtalet som trädde i kraft 1 maj 2019.

Kostverksamheten har vid rekrytering av kockar under 2019 märkt av den generella kockbristen i samhället.

Under 2019 har krav på läkarintyg för medicinsk specialkost införts inom grundskolans kostverksamhet. Detta för att ytterligare säkerställa att rätt barn får rätt specialkost. Kostverksamheten har också under 2019 startat en arbetsgrupp som ser över elevernas delaktighet i skolornas matsedel genom skolornas matråd. Detta arbete skall vara klart under 2020.

Lokalvården har under 2019 haft varannandags-städning i skolornas undervisningssalar. Utifrån synpunkter från miljöförvaltningen så planeras för ett återinförande av varjedags-städning under våren 2020.

4.4 Verksamheten 2019

Grundskolenämnden har under 2019 fortsatt arbeta utifrån de tre fokusområden som togs fram under 2018; Systematiskt kvalitetsarbete, Relationer och Processledning samt Bilden av skolan. Dessa fokusområden skall vara synliga genom hela verksamheten och vara varaktiga över tid.

Till dessa fokusområden identifierades fem stycken prioriterade utvecklingsområden som blev stommen i nämndens utvecklingsplan för 2019. Dessa fem områden är;

- Kompetensförsörjning
- Rektor/enhetschefers förutsättningar och förmåga

- Bilden av skolan
- Elevhälsan
- Förvaltningsadministrativt arbete

En utvärdering av dessa fem områden och dess identifierade åtgärder redovisas nedan.

Utvärdering Utvecklingsplan 2019

Rekryteringsplanering - Kompetensöversikt samt Lönekartläggning

Förvaltningen har under 2019 tagit fram ett tjänsteplaneringsverktyg som kommer igång i drift inför läsåret 20/21. Tjänsteplaneringsverktyget täcker in data om antal personer per profession, erfarenhet, behörighet och legitimation.

Gällande löneläge per profession, skola, stadium kommer det kunna tas fram i den lönesättningsmall förvaltningen kommer ta fram enligt utvecklingsplanen 2020.

Gymnasieelever som obehöriga lärare

Arbetet med att trygga kompetensförsörjningen av kompetenta visstidsanställda vikarier med nytexaminerade gymnasistudenter har fortsatt utvecklats under 2019 och har fallit väl ut.

Rekrytering av chefer, inklusive introduktionsprogram.

Uppdraget är inte genomfört på grund av chefsbyte. Området kommer att följas upp under 2020.

Mottagande av ny personal

Övergripande rutin har tagits fram och förankrats inom förvaltningen.

Rektors/Enhetschefs Förutsättningar och Förmåga

Under 2019 har ett årshjul för rektorer och enhetschefer tagits fram med syfte underlätta planeringen, ledning, styrning och uppföljning.

Dialog- och samarbetsforum har ytterligare förbättrats genom etablering av matrisorganisation som kompletterande arbetssätt. I matrisorganisationen finns en ansvarsfördelning för processer kopplade till skolformer och årskurser.

Frågan om rektor/enhetschefs administrativa stöd för den egna enheten, med särskilt fokus för det IT-baserade stödets omfattning, uppbyggnad och tillgänglighet, har inte kunnat prioriteras i tillräcklig omfattning. Frågan behöver fortsatt hanteras framöver.

Grundskoleförvaltningen har upprättat dokument som utvisar den delegation som rektorerna har gjort av arbetsuppgifter. Syftet är avlasta informationsmängden för rektor.

Nya rektorer får stöd genom ett framtaget och väl utformat introduktionsprogram.

Verksamhetscheferna genomför även särskild individuell stöttning till och uppföljning av nya rektorer.

Under 2018 och 2019 har Grundskoleförvaltningen ordnat utbildning i ledarskap till rektorer och enhetschefer inom skolan. Den har genomförts med stöd av konsulter samt Högskolan Dalarna. Innehållet har varit ledarskap och självkännedom, skolledarskap, att leda människor och grupper, att leda utveckling samt ledning av elevhälsoarbete. Utvärderingarna har varit positiva och deltagarna upplever sig stärkta i sitt uppdrag och sitt ledarskap.

Bilden av Skolan

Indikatorer inom området är framtagna och har processats med förvaltningens samtliga chefer i syfte att synliggöra faktorer som påverkar Bilden av skolan. Dessa har sedan använts för dialog med personalen på enhetsnivå.

Bilden av skolan har ett eget avsnitt i samtliga skolors verksamhetsplaner och lyfts för dialog vid varje uppföljningsmöte mellan rektor och verksamhetschef.

Bedömningen är, att förvaltningen och skolorna står väl rustade i att hantera faktorer som kan komma att påverka den bilden av skolan. Frågan om bilden av skolan är en naturlig del av skolornas systematiska kvalitetsarbete.

Förvaltningen har regelbundet strategimöten med representanter från näringslivet i syfte att främja elevernas målpuppfyllelse, väcka elevernas intresse för yrkeslivet och stärka bilden av skolan.

Elevhälsan

Centrala elevhälsan ges flera möjligheter att få en god bild av hur skolorna i Borås Stad bemöter de elever som är i behov av särskilt stöd. Utifrån den kännedom som kommer centrala elevhälsan till del kring de elever som är i behov av särskilt stöd sätts utbildningsinsatser in. Det kan handla om riktade insatser mot enskilda professioner, skolledning eller hela elevhälsoteam. Vi följer också upp kvalitén på åtgärdsprogram, antal åtgärdsprogram på varje skola samt utvärdering och uppföljning av åtgärdsprogrammen.

Genom samverkan bästa skola har också ett arbete kring tidiga upptäckter och en arbetsgång kring detta påbörjats. En grupp är tillsatt för att arbeta med särskilt stödprocessen. I gruppen ingår elevhälsans alla professioner samt rektorer.

Nämnden har också getts utbildningar kring särskilt stödprocessen.

Utifrån den bemanningssituationen som har varit på elevhälsan har vid varje nämndmöte rapporterats om bemanningssituationen. Centrala elevhälsan har lagt ned ett stort arbete på att lösa bemanningsfrågan för elevhälsan. Detta har skett på olika sätt och på olika nivåer. Dessa samlade insatser har gett en positiv effekt på bemanningssituationen. Vid årets sista återrapportering var skolsköterskorna, skolpsykologerna samt skol-kuratorerna fullbemannade utifrån den fördelningsmodell som framtagits. Vad gäller specialpedagogerna så är 34 av 37 tjänster tillsatta och här kommer ytterligare rekryteringsinsatser genomföras under våren.

Då nämnden anser att uppdraget som gavs är fullföljt kommer återrapporteringen kring bemanningssituationen till nämnden ske vid två tillfällen under året.

Förvaltningsadministrativt arbete - Lokaler

Under året har lokalfrågan varit högt prioriterad. Arbete har gjorts för att skapa samsyn över synen på skolans lokaler, behov och kapacitet. Riktlinjer för om- och nybyggnation har även tagits fram och beslutat politiskt.

Förvaltningsadministrativt arbete - Jämlik och integrerad skola som motverkar segregation

Sedan 2018 beställer förvaltningen så kallat socialt index för skolorna för att kunna fördela resurser med hänsyn till elevernas förutsättningar. Mellan 2018 och 2019 minska skillnaderna mellan skolorna påtagligt. Anledningen bedöms vara att bristen på skolplatser framför allt i tätorten gjort att elever i utsatta områden inte kunnat få plats i närområdet utan varit tvungna att placeras på skolor i mindre utsatta områden. Dels på skolor utanför tätorten men ett tydligt exempel på att det också gäller i tätorten är Engelbrektskolan 7-9 som i och med den numera strikta tillämpningen av närhetsprincip nu fått ta emot flera elever från Norrby och Hässleholmen.

Utveckling socialt index 2018 till 2019

September 2018		September 2019	
Skola med högst Index	317	Skola med högst Index	246
Skola med lägst Index	39	Skola med lägst Index	54
Spridning mellan högst och lägst	278	Spridning mellan högst och lägst	193

Förvaltningsadministrativt arbete - Information och datastöd

Förvaltningen har under 2019 påbörjat ett arbete med att se över datastöd under 2019. Detta arbete fortsätter i och med utvecklingsplan 2020.

Det arbete som har gjorts är bl. a informationsskärmar på våning 4 på Olovsholmsgatan 32 samt en utvecklad personalstatistik i form av personaltäthet, lärartäthet, personalomsättning, lönekartläggning m.m. Fortsatt utveckling kommer att göras av personalstatistik under 2020.

De aktiviteter som rör intranät och behörigheter är även dessa i ett långt gående planeringsstadium. Hemsidan har uppdaterats med diverse lathundar för att förenkla.

Förvaltningsadministrativt arbete - Kommunikation

Förvaltningen har under året tagit fram ett strategi-material för kommunikation. Detta material har förankrats på RECM. Inom detta material finns även en ny framtagen kommunikationsrutin som även har testats i skarpt läge när situationer har uppstått.

Förvaltningsadministrativt arbete - Resultatmätningmetoder

I Kvalitetsrapport Undervisning och resultat 2019 redovisades som vanligt resultat för betyg och nationella prov per skolenhet uppdelat på pojkar och flickor. För första gången fanns också en redovisning av elevernas progression gällande nationella prov och betyg mellan åk 6 och 9 redovisat per högstadieskola.

Utvecklingsplan 2020

Utifrån nämndens planeringsdagar, synteskonferens, kvalitetsrapporter har nya prioriterade utvecklingsområden för 2020 tagits fram, samt i något fall en förlängning av befintliga.

Dessa är;

- Rektors/enhetschefers förutsättningar
- IT, digitalisering och information
- Samverkan
- Social hållbarhet, Elevers skolnärvaro

Dessa prioriterade utvecklingsområden har fastställts och beskrivs närmare i utvecklingsplan 2020.

4.5 Jämställdhetsperspektivet

Jämställdhetsperspektivet har arbetats in i verksamhetsplanering och budgetarbete. Skolorna (inomhus och utomhus) tillgänglighetsanpassas vid om-byggnationer. Så att alla elever och personal kan fungera i skolverksamheten. Arbete med mänskliga rättigheter, likabehandling och barnkonventionen ingår på flera olika sätt i verksamheternas uppdrag i dag. Skolor arbetar tex. med likabehandling i undervisning utifrån nationell lagstiftning med en tydlig struktur och formar själva samarbetet med olika organisationer och personer. Arbete med barnkonventionen blir allt mer synligt, dels har medarbetare deltagit på Borås stads grundutbildning i Barnkonventionen. Perspektivet finns även med i förvaltningschefens beslut där en värdering av respektive beslut görs utifrån barnkonvention.

Skolors och idrottshallar, omklädningsrum, toaletter och duschmöjligheter inventeras av Lokalförsörjningsförvaltningen. I lokalernas utformning vid nybyggnation och vid renovering tas hänsyn till elevers integritet, trygghet, säkerhet och välbefinnande. Med utgångspunkt från det personalpolitiska programmet, i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM-årshjul) arbetar förvaltningen med att utveckla arbetet med lika rättigheter och möjligheter ute i verksamheterna för att kunna ge medarbetarna en bra arbetsplats och medborgarna den absolut bästa servicen. I detta arbete får också medarbetarna introduktion till HBTQIA frågor och normkritik.

5 Verksamhetsmätt

5.1 Skola

5.1.1 Grundskola

5.1.1.1 Förvaltning

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i grundskola	11 533	11 786	12 097	12 302
varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9	1 523	1 572	1 643	1 703

5.1.1.2 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i grundskola	11 533	11 786	12 097	12 302
varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9	1 523	1 572	1 643	1 703

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	88 124	92 628	92 531	91 752
Antal elever per lärare, totalt i kommunen (heltidstjänst)	12,3	11,2	11,2	11,3
Antal elever per pedagogisk personal	10	9,1	9	8,8
Antal Borås-elever med skolskjuts	3 936	3 900	4 000	4 300

5.1.2 Förskoleklass

5.1.2.1 Förvaltning

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i förskoleklass	1 348	1 387	1 433	1 405
varav elever i förskoleklass i fristående skola	69	71	74	76

5.1.2.2 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i förskoleklass	1 348	1 387	1 433	1 405
varav elever i förskoleklass i fristående skola	69	71	74	76
Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev	43 547	45 824	49 598	46 554
Antal elever per lärare (heltidstjänst)	18,2	16,2	16,1	16,4

5.1.3 Obligatorisk särskola

5.1.3.1 Förvaltning

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i särskola	103	105	106	107

5.1.3.2 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i särskola	103	105	106	107
Kostnad särskola, kr/elev	427 631	401 305	432 208	434 308

5.1.4 Fritidshem

5.1.4.1 Förvaltning

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i fritidshem	4 839	4 854	4 900	4 925
varav barn i fristående verksamhet	312	311	295	292

5.1.4.2 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal elever från kommunen i fritidshem	4 839	4 854	4 900	4 925
varav barn i fristående verksamhet	312	311	295	292
Barn 6-9 år inskrivna i fritidshem och pedagogisk omsorg, andel (%)	81	87	87	88

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn	24 168	26 073	28 460	26 530
Antal inskrivna elever per årsarbetare	22,3	21,8		21

6 Investeringar

6.1 Investeringar, årliga anslag

Tkr	Budget 2019	Utgift 2019	Avvikelse 2019
Ombyggnation Sjömarken	8 000	1 909	6 091
Ombyggnation Björkhöjd	3 200	192	3 008
Ombyggnation Daltorp	600	2 588	-1 988
Ombyggnation Särila	200	0	200
Ombyggnation Gånghester (kvarstående från 2018)	538	538	0
Summa	12 538	5 227	7 311

Analys

6.2 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Total budget 2019	Utgift 2019	Avvik.	Omdisp	Prognos	Status
Ombyggnation Sjömarken	8 000	8 000	1 909	6 091	3 000		2
Ombyggnation Björkhöjd	3 200	3 200	192	3 008			2
Ombyggnation Daltorp	600	600	2 588	-1 988			3
Ombyggnation Särila	200	200		200			2
Ombyggnation Gånghester	538	538	538	0			3
Summa	12 538	12 538	5 227	7 311	3 000		

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Pågår

3: Klart

Analys

Investering till Sjömarkenskolan har förskjutits till 2020 efter en överklagan i upphandlingsprocessen. Det finns därav ett behov av **omdisponering av 3 000 tkr från 2019 års budget till 2020 års budget.**

Grundskolenämnden gör begär därför hos kommunstyrelsen att föra över budgetmedel motsvarande 3 000 tkr från 2019 till 2020.

För björkhöjd finns inget behov av att överföra budgetmedel till 2020. Budget 2020 är beräknad utifrån det behov av investering som prognosticeras för 2020. En senareläggning har gjorts av den nya skolenheten 7-9 på björkhöjd därav flyttas behov av investering framåt i tiden och har resulterat i ett lågt inköp 2019.

Ombyggnation av Daltorp 7-9 inkl. flytten av Daltorp F-6 till Kronäng 2 har överskridit sin budget. Delar av investeringen har uppkommit då Daltorp 7-9 behövts utökas för att kompensera för senareläggningen av Björkhöjd 7-9.

Ombyggnation Särila väntar på uppstart därav har inga medel förbrukats. Och de 200 tkr som avsatts i Budget 2019 beräknas inrymmas i Budget 2020 för Särila.

Ombyggnation Gånghester är kvarstående investering som gjordes vid årsskiftet 2018/2019.